

Koncz Ferenc Úr
polgármester

Hiv. számunk: BORSODVÍZ ZRT
Ügyintéző: *M. M.* Bartus János
Dátum: 2012.11.29.

Szerencs Városi Önkormányzat

Szerencs
Rákóczi u. 89.

3 9 0 0

Tisztelt Polgármester Úr!

Szerencs település ivóvízellátó rendszerében szolgáltatott ivóvíz arzéntartalma meghaladja a 201/2001. (X.25.) Korm. rendeletben meghatározott 10 µg/l határértéket.

A Kormány derogációs kérelmére az Európai Bizottság által 2012. május 30-án kelt határozatában előírta az Irányelvnek való megfelelést 2012. december 25-ig.

Társaságunk területén folyamatban van a 201/2001. (X.25.) Kormányrendeletben szereplő, határérték feletti, egészségre ártalmas mikroszennyezőket tartalmazó ivóvízzel ellátott települések ivóvízminőség-javító programja, amely az összes érintett település, így Szerencs Város megoldását tartalmazza. **Az „Észak-magyarországi régió településein élő lakosság egészséges ivóvízzel való ellátásának biztosítása” című, KEOP-7.1.3.0-2008-0018 azonosító számú projekt Támogatási Szerződése 2012. augusztus 14-én aláírásra került.** A projekt befejezése 2014. vége és 2015. I. féléve között várható.

Társaságunk szolgáltatási területén azokon a vízműtelepeken és vízellátó rendszereken, ahol lehetőség volt a meglévő technológiai berendezések intenzifikálásával a KEOP projekt befejezéséig az átmeneti vízellátás biztosítására, ott elkészítettük az átmeneti technológiai módosítás, valamint a kísérleti üzem elvi tervét, elvégeztük az ehhez szükséges gépészeti, technológiai, vegyszerezési és vezérlési átalakításokat.

A megvalósítási lehetőségek függvényében különböző időpontokban tudtuk elkezdni és lefolytatni a kísérleti üzemeket. Mindezek eredményeként Társaságunk a derogációval érintett, tisztítási technológiával rendelkező településeken megoldotta az előírásoknak megfelelő, 10 µg/l határérték alatti arzén-tartalmú ivóvíz szolgáltatását.

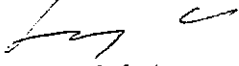
Társaságunk az ivóvízellátást a fenti módon saját költségterhére biztosítja mindaddig, amíg a KEOP pályázat lezárásra nem kerül, így az Önkormányzatnak további teendője az ellátással kapcsolatban nincs.

Tájékoztatjuk Tisztelt Polgármester Urat, hogy a Kormány 1592/2012 (XII.17.) Kormányhatározata alapján az egészséges ivóvízellátás átmeneti biztosításához szükséges fejlesztések megvalósításának támogatására **Bekecs, mint gesztor település a Szerencs, Bekecs, Legyesbénye Mezőzombor településekre együttesen 3,2 millió Ft fejlesztési támogatást kapott.** Információink szerint a Bekecs Községi Önkormányzat 2012. december 20-án a támogatási szerződést megkötötte. Társaságunk az elvégzett és folyamatban lévő fejlesztésre a gesztor önkormányzattal ezen összegre vonatkozóan megállapodást kíván kötni.

Felkérjük Tisztelt Polgármester Urat, hogy a település lakosságát a helyben szokásos módon tájékoztassa fentiekről. Javasoljuk a mellékelt, a Szakmai Szövetség és az ÁNTSZ tárgyi ügyben adott állásfoglalásában foglaltak megismertetését is a lakossággal.

Tisztelettel:

Voszka Zoltán
főmérnök

Hideg Lóránt
műszaki osztályvezető

BORSODVÍZ ÖNKORMÁNYZATI KÖZÜZEM
SZOLGÁLTATÓ ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kapják:

- **Címzett + melléklet** (Szakmai Szövetség és ÁNTSZ állásfoglalása)
- **Műszaki Osztály**
- **Iráttár**

MAGYAR VÍZIKÖZMŰ SZÖVETSÉG
HUNGARIAN WATER UTILITY ASSOCIATION
UNGARISCHE VEREINIGUNG FÜR WASSERWESEN

KÖZLEMÉNY

Az ivóvíz továbbra is a lesgigorúbban ellenőrzött élelmiszer!

Az utóbbi időkben napvilágot látott sajtóhírek hatására az ország néhány településén bizonyára sokakban felmerül a kérdés: merje-e a megszokott mozdulattal a vízcsap alá tartani a poharat?, adjon-e inni családjának a vezetékes vízből?

A Magyar Víziközmű Szövetség határozott álláspontja: Magyarországon az ivóvíz eddig is biztonságos fogyasztható volt és ezután is az lesz!

Az ivóvíz-szolgáltatás nagy felelősséggel járó közszolgálat. Az ágazat szakemberei ennek megfelelően felelősséget éreznek külön-külön minden egyes fogyasztójukért. Számunkra megengedhetetlen és elképzelhetetlen, hogy akár csak egyetlen ember is egészségre káros vizet fogyasszon. Ezért is igyekszünk leszögezni: **a szolgáltatott ivóvíz minősége Magyarországon nem lett rosszabb és nem lesz rosszabb december 25-ig, illetve az után sem.**

Ugyanakkor a kormány döntésének helyessége - miszerint december 25-től „ahol egyéb megoldás nem valósul meg”, a honvédség gondoskodik az egészséges ivóvízről - nem vitatható.

Mint ismert, de nem eléggé hangsúlyozott, az ország ivóvízbázisainak egy része **geológiai eredetű arzént tartalmaz**. Mivel ennek mértéke meglehetősen alacsony, mindaddig nem is jelentett gondot, amíg 2002-január 1-i hatállyal a határértékek - az EU normákat átvéve - meg nem szigorodtak. Fontos megjegyezni, hogy az ivóvíz paramétereire vonatkozó uniós előírások több ponton is eltérnek a magyarországitól - míg bizonyos paraméterek esetében a hazai szabályozás a szigorúbb, addig éppen az arzéntartalom tekintetében az Unió ír elő alacsonyabb határértéket.

Megértjük és elfogadjuk, hogy a jogszabály-változás következtében az egészséges ivóvízellátásért felelős **települési önkormányzatok nehéz helyzetbe kerültek**. Beruházói szerepkörükben - hisz a támogatási pályázatokon is csak ők vehetnek részt - váratlanul azzal szembesültek, hogy az a víz, amit eddig a településükön élők ittak, már nem számít jónak, bár ugyanolyan, mint volt. Ezt nagyon nehéz megmagyarázni azoknak az embereknek, akik szüleikkel, nagyszüleikkel együtt ezt a vizet itták, isszák és semmi bajuk. Mindemellert a támogatás ugyan meglenne a víztisztító-mű létesítéséhez, de ottmarad az akár másfél-, kétszeresére növekedő vízdíj. E kétségek között őrlődött jó néhány önkormányzat, miközben lejárt az EU többszörös határidő-halasztása is. E kényszerhelyzetben született meg a döntés a kormány részéről, hogy ahol nem léptek-lépnek az önkormányzatok, ott magához vonja a kérdést, akár a tisztítóművek beruházását is.

A víziközmű-szolgáltatók ebben a helyzetben azt tették és teszik, ami a feladatuk: legjobb tudásuk szerint működtetik és karbantartják az ellátó-rendszereket, ellenőrzik a vízminőséget és szakmailag támogatják a **víztisztító-művek beruházási folyamatát**.

Az EU-s határértékek csökkentéséről szóló döntések meghozatalát követően az elmúlt évek tendenciái egyértelműen bizonyítják, hogy Magyarország jó úton halad a szigorított határértékek teljesítésében. Számos, korábban érintett településen az ivóvíz-szolgáltatók már megoldották, illetve a megoldják a kérdést. Országszerte készülnek el a tisztább ivóvizet biztosító beruházások, amelyek révén egyre több magyar település lakói mondhatják el, hogy az eddigieknél még kiválóbb minőségű ivóvízhez jutnak otthonukban. Ahol pedig szükséges - a finanszírozási kérdések megoldása mellett - a szolgáltatók maguk vállalnak részt az arzénos területek átmeneti vízellátásában, tehermentesítve a honvédséget.

Nem vitatva az arzén kérdés megoldásának szükségességét, fontosnak tartjuk, hogy **a maga helyén értékeljük és kezeljük a kérdést.** A hazai szabályozások elkészítésekor a hazai szakemberek és a jogalkotók a hazai szokásokat, viszonyokat tekintik irányadónak, míg az Európai Unió a tagállamainak jellemzőiből általánosít. Esetünkben az eltérő táplálkozási sajátosságok okozzák a különbséget: bizonyos, Magyarországon kevésbé népszerű élelmiszerek magasabb arzéntartalma befolyásolta az Európai Unió jogalkotóit akkor, amikor ezt, a számunkra indokolatlanul szigorúnak számító értéket meghatározták.

Jó, ha tudjuk: a korábbi hazai szabvány szerinti 50 µg/liter arzén-határérték azt jelenti, hogy ha egyazon városban élők egész életükben (70 éven át) a határértéken lévő arzéntartalmú vizet fogyasztanak, akkor közülük minden százezrediknél növekszik meg egyről másfélre a rákos megbetegedés kockázata. Ez amúgy **kockázati szintjében megfelel annak, ha valaki egész élete során elszív egyetlen doboz cigarettát,** de ha valaki jó száz kilométert biciklizik egy forgalmas úton, ugyanekkora baleseti kockázattal kell számolnia. Minden bizonnyal ezek az adatok motiválták a svájci szakértőket is, akik mind a mai napig a 2001 novemberéig hazánkkal azonos, 50 µg/liter határértéket írják elő ivóvíz-szolgáltatóik számára.

Ugyanakkor szeretnénk hangsúlyozni és mindenki számára egyértelművé tenni: **az ivóvíz a legjobban ellenőrzött élelmiszer!** Ez azon a mintegy kétszáz településen is igaz, ahol még nem oldódott meg az arzénkérdés, **több mint háromezer település esetében pedig európai mértékkel mérve is minden tekintetben kiváló minőségű az ivóvíz!**

A magyarországi ivóvíz-szolgáltatók szakmai szövetségeként sajnálatosnak tartjuk, hogy bizonyos érdekcsoportok marketing célokra használják fel ezt a rendkívül fontos kérdést, a valós helyzetet és a tényleges kockázatot jelentősen felnagyítva állítják értékesítési tevékenységük szolgálatába az ivóvíz arzéntartalmára vonatkozó szabályozás-módosítást. Egyúttal ezúton is felhívjuk az arzénszűrős és minden egyéb házi víztisztítót használók figyelmét, hogy bármilyen technológián alapuló vízszűrő, "víztisztító" berendezés alkalmazásakor szigorúan be kell tartani bizonyos szabályokat: a berendezést megfelelően karban kell tartani, szükség van egyes alkatrészeik, szűrőbetétük időnkénti cseréjére, reaktíválására, hiszen a berendezés állapotától függ a rajta átfolyó víz minősége. Ezek elmulasztása könnyen azt eredményezheti, hogy az úgynevezett „víztisztító” berendezés vízszennyező forrássá válik, főként mikrobiológiai problémákat okozva.

A magyarországi ivóvíz-szolgáltatók képviselőiben köszönjük a média képviselőinek segítségét a lakosság korrekt, tényszerű tájékoztatásában, ugyanakkor abban is számítunk közreműködésükre és felelősségérzetükre, hogy az ivóvízellátás biztonságával kapcsolatos felesleges pánikkeltést elkerülhessük.

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ AZ IVÓVÍZ ARZÉN SZENNYEZETTSÉGÉRŐL

Mi az arzén?

Az arzén fél-fémek közé tartozó, acélszürke, fémes fényű kristályos, íztelen és szagtalan, mérgező anyag, amely elsősorban a földkéreg kőzeteiben fordul elő.

Hogy kerülhet arzén az ivóvízbe?

Az arzén az esetek túlnyomó többségében geológiai eredetű; a mélyebb víztartó rétegekben fordul elő és onnan kerül az ivóvízbe. Természetesen emberi tevékenység következtében is szennyeződhet a környezet arzénnel (bányászat; fémolvasztás; szén, olaj, hulladékok égetése, arzén tartalmú peszticidek).

Miért nem olyan rétegből nyerik a vizet, amelyik nem tartalmaz annyi arzént?

A felszínhez közeli víztartó rétegek arzén tartalma valóban kisebb, de ezek sem mennyiségi, sem minőségi tekintetben nem biztonságosak. Sokkal inkább ki vannak téve az emberi tevékenységből származó szennyeződéseknek (műtrágyák, növényvédő szerek), mint a szóban forgó mélyebb, védett rétegek. Eredetileg éppen ezért került sor a védett rétegek ivóvízellátásra történő bevonásába.

Van-e határérték az ivóvíz arzén tartalmára?

A WHO és az EU ivóvíz minőségi Irányelve szerint 10 µg/liter az arzén határértéke az ivóvízben.

2012. december 25-éig Magyarországon az Európai Bizottság hozzájárulásával átmeneti határérték van érvényben (20 µg/liter, korábban 50 µg/liter volt) annak biztosítására, hogy Magyarországon megfelelő idő álljon rendelkezésre az ivóvíz arzén szennyezettségének kiküszöbölésére. Ezt követően az Európai Unióban érvényes határérték lép életbe.

Van-e arzén az élelmiszerben?

Igen, de általában szerves vegyületek formájában, amelyek nem halmozódnak fel a szervezetben.

Mik az arzén egészségi hatásai?

Az ivóvízben előforduló koncentrációk hosszan, évtizedeken át tartó bevitel esetén csak sok év után okoznak észrevehető tüneteket. Ezek elsősorban bőrtünetek, fokozott elszarosodás, a bőr pigmentációjának növekedése vagy éppen csökkenése. Nagyobb koncentrációban hazai vizsgálatok szerint is rákkeltő hatása lehet; elsősorban a bőr, tüdő- és húgyúti daganat kockázatát növeli meg, valamint a spontán abortusz kockázatához járul hozzá.

Veszélyeztetettebbek-e a gyerekek a környezetben előforduló arzén szennyezés hatásai szempontjából?

A gyermekek szervezete több tekintetben érzékenyebb az arzén bevitelre a felnőtteknél. A fejlődő agy különösen érzékeny az arzén hatása

íránt. Emellett a gyermekek a testtömegükhöz képest több vizet isznak, ezért is veszélyeztetettebbek. Tudományos felmérés bizonyítja, hogy a magzati élet során vagy a korai gyermekkorban elszenvedett tartós, nagy koncentrációjú arzén expozíció nagymértékben növeli a serdülő- és fiatal felnőttkorban előforduló daganatos és nem daganatos tüdőbetegségek kockázatát.

Honnan tudhatom meg, hogy mennyi arzén van az ivóvízben?

Az ivóvíz arzén tartalmát a szolgáltató a vonatkozó jogszabály szerinti gyakorisággal köteles meghatározni, és kérésre a fogyasztóval közölni. Az ivóvíz minőség felügyeletére kijelölt hatóság a kormányhivatalok Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, amely szintén kötelesek felvilágosítással szolgálni. Az ivóvíz arzén tartalmával kapcsolatos legfrissebb értékeléseket és összefoglaló adatokat az Országos Környezetegészségügyi Intézete és az Országos Tisztifőorvosi Hivatal honlapján rendszeresen közzéteszi.

Hogy tudhatom meg, hogy ki vagyok-e téve arzén-kockázatnak?

Az arzén a vizelethől kimutatható, de abban nem különíthető el az élelmiszerről felvett, egészséghatás szempontjából jelentéktelen szerves arzén és az ivóvízzel a szervezetbe jutott, a lehetséges egészségkárosodás szempontjából jelentős szerves arzén.

Ha a jelenlegi határérték betartása fontos a lakosság egészsége szempontjából, akkor miért vártak eddig a bevezetésével?

Régóta ismert, hogy az arzénnek mérgező és egészségkárosító hatása van, de az ártalmas hatást kiváló szintre vonatkozó szakmai-tudományos ismeretek folyamatosan bővülnek. Az új bizonyítékok miatt az ivóvízben az arzén koncentráció elfogadható mértéke változott. A korábbi 50 µg/L helyett jelenleg a 10 µg/L határértéket tartják biztonságosnak.

Mekkora kockázatot jelent a nagy arzéntartalmú víz fogyasztása?

Becslések szerint a leginkább érintett 4 megyében ez évente kb. 300-zal több ember halálát jelenti, ami lényegesen kisebb, mint a dohányzás okozta halálozási arány (évente 28000 ember), és nagyjából összemérhető a közlekedési balesetek halálozási arányával (2009-ben pl. 822 személy).

Mire használható az arzénes víz?

Ivásra és ételkészítésre kívül bármire biztonsággal használható, beleértve a fürdést, mosást, mosogatást, locsolást is.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat honlapja: <http://www.antsz.hu>
Országos Környezetegészségügyi Intézet honlapja: <http://oki.antsz.hu>